

Datum
30 oktober 2006

Ons kenmerk
2006-0000351663

Onderdeel
CZW

Inlichtingen
L. Loeber
T (070) 4267591
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 3

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Herengracht 17
2511 EG Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Aan de voorzitter en de leden van de Kiesraad

Onderwerp
stemmachines

In de afgelopen maanden is er commotie ontstaan over de betrouwbaarheid van de stemmachines die tijdens de verkiezingen op 22 november 2006 zullen worden ingezet. Over dit onderwerp heb ik met de Tweede Kamer op 12 oktober 2006 een algemeen overleg gevoerd en naar aanleiding daarvan heeft het ministerie een aantal acties ondernomen. Ten vervoelge op het gesprek dat uw voorzitter op 27 oktober 2006 met de Secretaris-Generaal van dit ministerie heeft gevoerd wil ik u met deze brief graag informeren over de kwesties die er gerezen zijn en mijn reactie daarop.

Begin juli van dit jaar is de actiegroep 'wijvertrouwenstemcomputersniet' opgericht, onder leiding van de heer Gonggrijp. Op de website: www.wijvertrouwenstemcomputersniet.nl is een groot aantal artikelen verzameld over de betrouwbaarheid van stemmachines. Daarnaast worden burgers opgeroepen om tijdens de verkiezingen in het stembureau protest aan te tekenen tegen het stemmen met een stemmachine. Van belang is tevens dat de actiegroep kiezers oproept om met een kiezerspas te gaan stemmen in gemeenten waar met potlood wordt gestemd.

Op 4 oktober is in het televisieprogramma EenVandaag een demonstratie gegeven waarmee de actiegroep wilde aantonen hoe makkelijk het is om in een stemmachine van Nedap andere programmatuur te installeren en zo fraude te kunnen plegen met de verkiezingen.

Daarnaast claimt de actiegroep dat het stemgeheim niet is gewaarborgd bij het stemmen met stemmachines omdat de straling die door deze apparaten wordt afgegeven gemakkelijk op te vangen zou zijn. Daarmee zou iedereen met bijvoorbeeld een TomTom in de buurt van het stemlokaal kunnen aflezen wat kiezers stemmen.

Naar aanleiding van dit alles heb ik de een aantal acties ondernomen. Deze acties kunt u vinden in de brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer die ik in afschrift bij deze brief heb gevoegd.

Daarnaast wil ik u één punt expliciet voorleggen. In het overleg met de TK is mij verzocht door de leden van de verschillende fracties om de broncodes van de in

Datum
30 oktober 2006

Ons kenmerk
2006-0000351663

Onderdeel
CZW

Blad
2 van 3

de verkiezing te gebruiken stemmachines bij de Kiesraad te deponeren. De TK wil dit graag om na de verkiezingen, indien er twijfel zou rijzen over de vraag of de juiste programmatuur op de gebruikte stemmachines zit, dit door een onafhankelijke derde partij te kunnen laten controleren. Nu is het immers zo dat alleen de fabrikant en TNO de broncode kennen. Mijn vraag aan u is dan ook of U bereid bent om deze broncode onder de volgende voorwaarden bij de Kiesraad te laten deponeren.

Aan de fabrikant zal worden gevraagd om de broncodes naar TNO te zenden. TNO bekijkt of deze codes overeenkomen met de codes van de geteste machines op basis waarvan de goedkeuring is verleend. Indien dit het geval is zendt TNO, voor 22 november, de codes met een verklaring van juistheid naar u door. De Kiesraad bewaart deze codes in gesloten couvert op een afgesloten plaats. Indien er na de verkiezingen aanleiding is om de codes van de gebruikte apparaten te controleren, zal aan de Kiesraad worden gevraagd de gedeponeerde codes te overhandigen aan de dan door mij aan te wijzen keuringsinstelling als bedoeld in artikel 2 van de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997. Indien de Kiesraad aanleiding ziet om de stemmachines te laten testen op het gebruik van de juiste programmatuur, kan hij ook zelf deze procedure volgen.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om de broncodes openbaar te maken, deze bevatten fabricagegegevens, waarvoor de Wet openbaarheid van bestuur een expliciete uitzonderingsgrond bevat. Mijn verzoek aan u is, mocht u instemmen met het bovenstaande, om met de fabrikanten van de stemmachines en TNO in een nader protocol de onderlinge afspraken verder uit te werken en mij een afschrift te zenden van dit protocol.

Dit alles moet nog voor de verkiezingen geregeld worden. Daarom verzoek ik u om mij zo spoedig mogelijk te laten weten of u bereid bent om de broncodes te bewaren, zodat ik de hiervoor benodigde zaken in gang kan laten zetten.

Datum
30 oktober 2006

Ons kenmerk
2006-0000351663

Onderdeel
CZW

Blad
3 van 3

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten zich nieuwe ontwikkelingen voordoen dan ontvangt u daarover vanzelfsprekend informatie. Verder kan de Kiesraad zich voor alle informatie die hij nodig heeft voor het uitoefenen van zijn taak de uitslag van de verkiezingen vast te stellen, wenden tot de ambtenaren van het ministerie van BZK.

DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN
KONINKRIJKSRELATIES,

Voor deze,

De directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving

H.P. Heida

